

ISRAEL A ÀFRICA EN BUSCA D'UN PARADÍS PERDUT

René Naba

30-10-2009

www.rebellion.org

Traduït al castellà per Caty R.

Sumari:

I. La connivència entre Israel i l'apartheid sud-africà, un hàndicap.

II. La unió entre el sionisme i el panafricanisme.

I. La connivència entre Israel i l'apartheid sud-africà, un hàndicap

Israel ha llançat una ofensiva diplomàtica cap a Àfrica amb la finalitat de restaurar l'edat d'or de la cooperació israeliana-africana dels primers temps de la independència africana. Però aquesta operació de seducció sembla indicar una recerca desesperada d'un paradís, perdut en tant que es manté viu a les memòries el record de la connivència entre Israel i el règim d'apartheid de Sud-àfrica, en tant que el seu bel·licisme antipalestí confina a Israel en un aïllament internacional, en tant, en fi, que la xenofòbia dels nous dirigents israelians obstaculitza la seva diplomàcia fins al punt de repel·lir inclús als seus aliats occidentals més fidels.

El bestiar israelià és ampli i abunden les comparacions “animalàries” contra els àrabs, fins al punt de que alguns no dubten en considerar que es tracta d'una marca de fàbrica del personal polític israelià. Des de la difunta Primera Ministra laborista Golda Meir, el cap del Likud, Menahem Begin, que els va anomenar “animals de dues potes”, a l'ultradretà cap de l'estat major Raphael Eytan, que no dubta en qualificar-los “d'escarabats”, passant per l'ex Primer Ministre laborista Ehud Barak, que els compara amb els “cocodrils”, els principals dirigents israelians han aportat, amb total impunitat, la seva contribució a aquesta fraseologia xenòfoba que no té símil en cap altre Estat (1).

Com a prolongació de la seva ofensiva seductora a Amèrica Llatina, la campanya diplomàtica que porta a terme Avigdor Liebermann, ministre israelià d'Assumptes Exteriors, s'ha dirigit, a principis de setembre, als països africans que constitueixen el punt d'enclavament tradicional d'Israel al continent negre (Etiòpia, Kènia i Uganda), així com a Nigèria i Ghana, amb la finalitat de trencar la seva quarantena i mobilitzar als seus amics en la seva campanya contra Iran.

Etiòpia, un país que no és àrab ni musulmà, per afegit propulsat per l'estratègia neoconservadora estadounidense al paper de gendarme a Àfrica oriental, i Kènia, que podria haver estat la pàtria jueva en el marc del “programa Uganda” del ministre britànic de les colònies Joseph Chamberlain al 1901, constitueixen, des del punt de vista dels dirigents israelians, els esglaons essencials per garantir la seguretat de la navegació de l'oceà Índic cap al port israelià d'Eliat, al golf d'Aqaba.

Però aquest pacte tàcit ha proporcionat a ambdós països africans, pivots de l'aliança de rodeig d'Israel davant la península aràbiga i la vessant africana del món àrab, particularment en el trajecte que duu a les fonts del Nil (Egipte, Sudan, Somàlia), seriosos mal gustos i doloroses crides a l'ordre. El fracàs de la intervenció etiòp a Somàlia al 2007 va obrir el camí al reforçament de la guerrilla dels tribunals islàmics a Mogadiscio, al que s'hi ha d'afegir el desenvolupament de la pirateria marítima per les costes d'Àfrica oriental i l'establiment d'una base d'acollida de al marina iraniana a Eritrea, a poca distància de la important base franco-estadounidenca de Djibuti.

Per la seva banda, Kènia ha estat escenari de sagnants atemptats: al 1998 a Nairobi contra l'ambaixada d'Estats Units, padrí d'Israel; i després, directament contra els interessos israelians a Mombasa, al 2002, causant un total de 224 morts; en l'atemptat de Nairobi 12 estadounidencs, i quinze morts en el de Mombasa, entre ells tres israelians.

A Nigèria, presa d'una guerra interna soterrada entre musulmans i cristians, gangrenada, a més, per la corrupció, de l'ordre de 300.000 milions de dòlars durant els tres últims decennis segons les estimacions del Banc Mundial, Israel es dedica a equipar a la gendarmeria amb dues patrulleres i a emmarcar-la en la seva lluita contra els guerrillers del delta del Níger. En el mateix ordre d'idees, Israel compta amb subministrar a Guinea Equatorial, per un valor de cent milions de dòlars, vehicles blindats i patrulleres marines per la protecció d'aquest nou "El dorado" del continent negre i del seu dictador capritxós.

Aureolat amb la imatge d'una jove nació constituïda pels supervivents del genocidi de Hitler, fundat sobre el socialisme agrari, el Kibutz, Israel ha gaudit de prestigi durant molt de temps entre els dirigents africans, fins al punt d'assistir com a convidat a una sessió especial de la Primera Conferència de tots els pobles africans, a Accra, al 1958. Israel estava representat a l'època per Golda Meir, ministra d'Assumptes Exteriors.

De dimensió modesta, poc sospitós d'aspirar a l'hegemonia, Israel així va poder veure com li confiaven la formació dels primers pilots de l'exèrcit de l'aire d'Uganda, Kènia, Congo i Tanzània, fins al punt de poder vanagloriar-se després d'haver propulsat, amb la complicitat dels serveis occidentals, a dos dirigents africans al capdavant dels seus països, Joseph Mobutu del Congo (ex belga) i Idi Amin Dada d'Uganda.

Entre 1958 i 1973, data de la ruptura col·lectiva de les relacions entre Israel i Àfrica, tres mil experts israelians, és a dir, dos terços dels efectius israelians en missió al Tercer Món, estaven assignats al continent negre, mentre que l'últim terç estava desplegat a Àsia (Tailàndia, Singapur, Laos, Cambodja i Filipines). Durant el mateix període, el cinquanta per cent dels estudiants de "l'Institut Internacional pel desenvolupament, cooperació i estudis laborals", un organisme israelià encarregat de la formació de tècnics del Tercer Món, era originari d'Àfrica.

En el paroxisme de la Guerra Freda soviètico-estadounidenca, la penetració israeliana a Àfrica es va beneficiar del recolzament financer i material de la CIA, per compte del qual l'Estat hebreu assumia per delegació les tasques de formació, enquadrament i protecció. D'aquesta forma, la central estadounidenca va lliurar quasi vuitanta milions de dòlars a Israel durant la dècada de 1960 per finançar moviments contrarevolucionaris a Àfrica -Jonas Savimbi, president d'UNITA, enfront l'Angola pro soviètica, i Joseph Garang, cap de la província secessionista de Darfur, al sud de Sudan, enfront al govern "arabòfon" de Jartum- donant al mateix temps un recolzament oficiós a Milton Obote (Uganda), una protecció discreta a Joseph Désiré Mobutu (Congo Kinshasa), i assegurant la frontera entre Namíbia i Angola amb la finalitat de prevenir les infiltracions desestabilitzadores

contra el règim de l'apartheid (2). Una aliança tàcita idèntica s'establia entre els israelians i els francesos per contenir, en l'època més dura de la guerra d'Algèria (1954-1962), l'empenta nacionalista africana impulsada per l'eix Ghana-Guinea-Mali del trio revolucionari Kwamé N'Kruma, Sékou Touré i Mobido Keita.

Àfrica desperta la cobdícia. (3) Continent homogeni, d'una superfície de 30 milions de quilòmetres quadrats, Àfrica és rica en la seva diversitat. Representant un mercat de sis-cents milions d'habitants, d'ells 350 milions de consumidors a l'Àfrica subsahariana, Àfrica és la primera exportadora mundial d'or, platí, diamants, bauxita i magnesi. La segona de coure i petroli cru. A més, és la primera productora mundial de cacau, te i tabac; la segona de sisal i cotó. Paradoxalment, Àfrica es beneficia poc de les seves riqueses mineres. Fins al punt de que els països ricament dotats de recursos minerals, sovint es troben en el més baix Índex de Desenvolupament Humà (IDH) establert pel Programa de les Nacions Unides pel Desenvolupament (PNUD). Si Algèria ocupa el lloc 104, Nigèria, gran exportadora de petroli i que ambiciona, degut a la seva importància demogràfica, un paper de primer ordre a l'escena diplomàtica regional i internacional, es troba en el lloc número 158, i Guinea al 160. Els reptes són la mesura de les ambicions en una època en la que la carrera pel control de les fonts d'energia ha redoblat la seva intensitat des de la penetració xinesa a Àfrica i l'esclat dels preus de les matèries primes.

Àfrica va conèixer de 1960 a 1990, els trenta primers anys de la seva independència, 79 cops d'Estat durant els quals 82 dirigents van ser assassinats o derrocats (4). En comparació, el món àrab, a l'ull de l'huracà des del descobriment del petroli, compta durant el mateix període divuit cops d'Estat.

El continent africà és una de les majors zones mineres del món juntament amb Austràlia, Canadà i Amèrica del Sud. Es posiciona com el primer productor mundial de nombrosos productes miners, entre ells el platí, l'or, els diamants, el mineral de fosfat o el magnesi, i posseeix reserves de primer ordre de bauxita o coltan -un mineral que entra especialment en la composició de les targetes intel·ligents-. Així, la meitat de les reserves mundials d'or es troben a la regió de Witwatersrand, a Sud-àfrica. El continent extrau, a més, coure, zinc i mineral de ferro, així com urani al Níger i petroli a Angola, Nigèria, Guinea Equatorial, Gabon i Camerun. Una sèrie de productes els preus dels quals, des de fa alguns anys, s'han disparat en els mercats internacionals degut a la demanda mundial en general i a la demanda industrial en particular, especialment per part de Xina. L'explotació de minerals és una activitat dominant i representa el primer lloc d'exportació en quasi la meitat dels països africans, en especial Sud-àfrica, Botswana, la República Democràtica del Congo, Mali, Guinea, Ghana, Zàmbia, Zimbabwe, Níger, Tanzània, Togo i Mauritània. Altres països com Angola, Sierra Leona o Namíbia també han desenvolupat un pol miner important.

Així, Àfrica s'hauria beneficiat al 2005 del 17% de les rendes mundials lligades a l'explotació minera després d'Austràlia (23%) i Canadà (19%), segons un estudi de la Comunitat de Desenvolupament d'Àfrica Austral (SADC) i de la Unió Europea. Les multinacionals que dominen en l'actualitat el sector de les mines, obtenen allò essencial de les seves activitats del continent africà, especialment les empreses sudafricanes que tenen les seves seus als voltants de Johannesburg, i especialment AngloGold Ashanti, fruit de la fusió entre el grup de Ghana Ashanti i el gegant miner AngloGold. Altres societats com AngloAmerican, primer grup miner mundial instal·lat actualment al Regne Unit, també tenen els seus orígens en aquesta part d'Àfrica.

Una de les seves principals filials, De Beers, manté la seva seu social i el control del comerç de diamants a la regió, especialment a Botswana, on és accionista i gerent de la única empresa de diamants del país. Fora d'aquests pocs casos, la major part de les multinacionals que operen al continent són australianes, canadenques, britàniques o estatounidenques. A part de Sud-àfrica, s'ha d'assenyalar que Àfrica no compta amb cap gegant miner a l'altura del que es podria esperar en un continent tan ric en matèries primes.

El diamant constitueix, amb l'armament, el principal producte de valoració d'Àfrica per Israel. Els observadors adjudiquen a Israel la intenció d'invertir massivament en l'àmbit de la informàtica a Àfrica amb la finalitat de pal·liar l'absència d'infraestructures (5), especialment en el terreny de la telefonia mòbil. En l'actualitat, una desena de grans societats israelianes (Solel Bonet, Koor Industries, Meir Bhothers o Agridno) estan presents en l'economia africana a través d'inversions directes i préstecs concedits per la "Banca Leumi" i la "Japhet Bank". Aquestes operen en una vintena d'Estats africans en els terrenys de la construcció i l'extracció i el comerç de diamants i metalls preciosos, especialment l'or de El Zaire. A la República Democràtica del Congo, concretament, la firma israeliana DGI (Dan Gertler Investment) invertirà, a través de la seva societat Oriental Iron, 7.000 milions de dòlars en un jaciment de ferro avaluat en més de 700 milions de tones de mineral.

Objectiu central dels propers decennis per la producció d'acer, el ferro és objecte d'una ferotge batalla entre els grups gegants: BHP Billiton i Río Tinto, en vies de fusió. Present en varis països d'Àfrica, a Europa i a Amèrica, el grup Dan Gertler té activitats en els àmbits de l'extracció i gestió de diamants, ferro, cobalt i coure; en la immobiliària, l'agricultura i inclús en els biodiesel.

Referències (I part):

(1) Avigdor Lieberman es distingeix pels seus excessos lingüístics fins al punt de concebre la primacia del sionisme sobre la democràcia, així com una "solució final" a la qüestió dels presos palestins per ofegament, inspirant-se directament en els procediments dels torturadors dels jueus. "El que m'agradaria veure aquí és la defensa de l'Estat jueu i sionista. Estic molt a favor de la democràcia, però quan existeix una contradicció entre els valors democràtics i els valors jueus, els valors jueus i sionistes són més importants" (The vision I would like to see here is the entrenching of the Jewish and the Zionist state. I very much favor democracy, but when there is a contradiction between democratic and Jewish values, the Jewish and Zionist values are more important), Avigdor Liebermann en una entrevista a un diari israelià reproduïda per Scotsman, 23 d'octubre de 2006. Al juliol de 2003, durant un debat a la Knesset, Liebermann, aleshores ministre de Transports, va proposar enviar autobusos per transportar als presos palestins alliberats per Israel "cap a un lloc del que no tornarien", precisant a continuació "ofegar-los al mar Mort".

(2) «The tacit Alliance», E. Crosbie/Princeton University Press 1974.

(3) «La spécificité du Mali sur l'échiquier africain», per Salif Mandela Djiré. Tesis doctoral (Antropologia), dirigida per Pierre Philippe Rey –UFR territoire, environnement, société- Universitat París VIII Saint Denis. Data de lectura: 12 de març de 2009, i Jeune Afrique, 30 de juliol de 2006, «Ces richesses que l'Africa laisse échapper», de Frédéric Maury.

(4) Cens elaborat per Antoine Glaser i Stephen Smith en la seva obra *Comment la France a perdu l'Afrique*, Ed. Calmann-Lévy, 2005.

(5) New York Times, 8 de agosto de 2009, «With Cable, Laying a Basis for Growth in Africa», de Cat Contiguglia. Segons el diari, l'obertura d'un cable de fibra òptica, que proporcionarà accés a Internet a milions de persones al sud i a l'est d'Àfrica, reflecteix un ambiciós pla d'expansió de l'accés a la Web al continent negre per afavorir el desenvolupament de l'economia i la indústria. Fabricat per Seacom, una societat composta en un 75% per inversors estrangers, el cable és la primera d'una sèrie de 10 noves connexions submarines per a Àfrica de l'est que estarien finalitzades abans de mitjans de 2010. L'expansió de la xarxa, que costarà un total de 2.400 milions de dòlars (al voltant de 1.700 milions d'euros), ajudarà a connectar a Àfrica amb Europa, Àsia i certes parts d'Orient Pròxim a una velocitat més alta i més barata. Fins ara, Àfrica només tenia un cable de fibra òptica submarí: el menys eficaç SAT-3 a Àfrica occidental. Els que no tenien accés a aquest cable estaven obligats a utilitzar una connexió per satèl·lit cara i lenta.

II. La unió entre el sionisme i el panafricanisme

La unió entre sionisme i panafricanisme, excrescències doctrinals dels dos punts negres de l'Occident de l'època contemporània -la persecució dels jueus i l'esclavisme-, és acariciada des de fa molt de temps pels pares fundadors del sionisme, desitjosos de fundar amb els pobles africans una "comunitat dels perseguits". Leon Pinsker a *L'Auto émancipation* (1882), el filòsof Martin Bubber al capdavant del *Die Welt*, diari de la organització sionista mundial del qual va ser-ne redactor en cap de 1889 a 1901, i Golda Meir, ex Primera Ministra israeliana, van argumentar a favor d'un projecte d'aquest tipus. D'altra banda, jueus i negres estatunidencs, durant molt de temps, han format part de les confederacions sindicals d'EUA, les quals conformen l'estructura del Partit Demòcrata estatunidenc. Per altra banda, al món occidental, amb regularitat, es fan intents per associar jueus i negres en les marxades reivindicatives comunes. És el cas, per exemple a França, del moviment antirracista "SOS-Racisme", que opera en estreta col·laboració amb la Unió d'Estudiants Jueus de França.

Per altra banda, el lema "Back to Africa" (retorn a Àfrica), llançat per Marcus Garvey al 1920, en aquella època va ser percebut per nombrosos observadors com l'equivalent africà del lema sionista "retorn a Sión". Però el somni d'una fraternitat de sofriments es va trencar davant les actes amargues de les dures obligacions de la Realpolitik. Així, durant el període de la descolonització, Israel, en efecte, es va alinear sistemàticament al costat occidental, arribant inclús a planejar amb França i el Regne Unit una "expedició punitiva" contra Egipte, al 1956, dirigida a trencar la reraguarda de recolzament a la revolució algeriana. També va ser el cas de Sud-àfrica, on l'Estat hebreu, a contracor de la seva presumpta filosofia, va ser un dels principals recolzaments del règim de l'apartheid, comproment-se amb aquest, inclús, a una cooperació nuclear. I, finalment, també va ser el cas amb Turquia, en el que els supervivents del genocidi hitlerià han rebutjat constantment que els supervivents armenis del genocidi turc -primer genocidi del segle XX- utilitzin el qualificatiu de "genocidi", tan amb vistes a la seva aliança estratègica amb Turquia com per la preocupació de reservar el genocidi hitlerià el seu caràcter exclusiu i exemplar en benefici de la temàtica victimista de la diplomàcia israeliana.

En el seu inoblidable Discurs sobre el colonialisme, Aimé Césaire denuncia la primacia concedida pels europeus a l'expiació del genocidi hitlerià com una estratègia dirigida a

ocultar el que l'autor considera el major genocidi de la història moderna: el sotmetiment d'Àfrica a l'esclavitud i el comerç negrer. La ruptura entre jueus i negres ocorre precisament en el període de la descolonització d'Àfrica. Assenyalar un recolzament ferm a la independència d'Israel, i al mateix temps abraçar als algerians a Sétif i Guelma, crivellar als senegalesos i maliens a Thiaroye i als camerunencs i malgatxes en el seu territori nacional per sufocar qualsevol vel·leïtat d'independència africana, va aparèixer com una aberració davant nombrosos africans que van veure la senyal d'una col·lusió davant els països occidentals i el nou Estat jueu naixent.

Israel apareix, doncs, com una criatura d'Occident, un instrument de repressió al Tercer Món, protector dels dictadors africans del tipus de Joseph Désiere Mobutu al Zaire i, més recentment, de Laurent Gbagbo a Costa de Marfil.

Àfrica, en part, deu la seva independència a Vietnam i Algèria. Si no hagués estat pel fracàs francès a Dien Bien Phu (1954), primera derrota d'un exèrcit blanc enfront a un poble "moreno", i l'hemorràgia de la guerra d'Algèria, la colonització d'Àfrica hauria perdurat. Els africans són conscients d'aquesta fraternitat d'armes. Sense parlar de la ruptura col·lectiva de les relacions diplomàtiques dels països africans àrabs amb Israel al 1973, arrel de la quarta guerra àrab-israeliana. Per exemple, Mali, des de la seva independència, va enviar un contingent simbòlic del seu jove exèrcit per alinear-se al costat dels combatents algerians. I va ser un psiquiatra antillà, company de viatge de la revolució algeriana, Frantz Fanon, qui va descriure el més important de la nova aliança entre àrabs i africans, segellada sota l'empresa colonial, en una magnífica obra titulada Els condemnats de la terra.

A Estats Units, la ruptura jueva-africana va propiciar el naixement del moviment dels "Black Muslims" i l'alienació d'una franja de la comunitat negra estadounidense a l'Islam, en particular personalitats mítiques com el boxejador Cassius Clay, àlies Mohamed Alí, i probablement Jermaine Jackson, germà gran de Michael Jackson, el rei del pop; i en el pla internacional, una convergència àrabo-africana. Nostàlgic dels vells temps, Israel, com un encantament, tots els anys celebra la festa d'Àfrica el 21 de juny, dia de la festa de l'estiu, mentre que per tot arreu del planeta aquest mateix dia se celebra la festa de la música.

Presència diplomàtica de l'Estat Hebreu al continent

Xina, un fre a la progressió israeliana

L'adveniment de Xina com a actor principal al continent africà, com ho demostra el seu èxit recent al G20 de Pittsburgh (Estats Units), el 25 de setembre de 2009 (1), l'atractiu d'aquest nou soci principal d'Àfrica, sense deutes del colonialisme, ha modificat la situació del continent fins al punt de convertir-se en un obstacle per la progressió israeliana, deixant la diplomàcia d'obertura d'Israel en una situació d'instabilitat al entrebancar-se de front amb l'estratègia del gegant xinès.

Mitjançant Iran, Sudan i Aràbia Saudita, Xina pretén assegurar el seu abastiment energètic, de l'ordre de 10 milions de barrils diaris al 2010, amb la finalitat de mantenir el seu creixement i aconseguir l'èxit en el major repte de la seva atractiva diplomàcia, el desenvolupament sud-sud. Però el creixement exponencial de les seves necessitats podria exacerbar la tensió sobre els preus del cru i els mercats petrolers, fent més fràgils les economies occidentals, ja desestabilitzades per l'enfonsament del sistema bancari. El comerç bilateral Xina-Àfrica es va multiplicar per 50 entre 1980 i 2005. Amb 1.995 bilions de dòlars de reserves de canvi, una mà d'obra fàcilment exportable i l'absència de deutes colonialistes, Xina ja ha substituït a França i Estats Units com a principal soci comercial d'Àfrica i es col·loca com a potència mundial.

La competència entre Xina i Europa a Àfrica ha dut a onze països africans productors de matèries primes a revisar els contractes que els vinculen amb les companyies explotadores des dels anys 90. És el cas, en especial, de Libèria (contracte de ferro amb Mittal), de Tanzània (alumini), Zàmbia i Sud-àfrica (platí i diamants). Xafant els talons als

productors de petroli, els Estats africans pretenen aprofitar el boom dels preus de les matèries primes per procedir a ajustar els preus de forma avantatjosa segons les lleis del mercat. En aquest combat espectacular sobre “els preus reals” el més avançat és Joseph Kabila, president de la República Democràtica del Congo, un país abans en fallida sota el regnat de Joseph Désiré Mobutu, protegit dels estatunidencs i francesos. En un gest d'una astúcia inusual, Kabila Jr. ha revisat ni més ni menys que seixanta-un (61) contractes miners. Aquesta nova situació posaria a Xina en la seva millor posició en la batalla pel control dels recursos energètics i explicaria la discreció de la seva penetració capitalista, constituint un factor principal de reestructuració de la geoeconomia mundial (2).

Primera posseïdora de bons del Tresor estatunidenc, de l'ordre de 727.000 milions de dòlars, per davant de Japó (626.000 milions de dòlars), Xina ja ha posat les coses clares convidant a Estats Units, el 16 de març, a “complir els seus compromisos, comportar-se com una nació en la que s'hi pot tenir confiança i a garantir la seguretat de l'efectiu xinès”, amb una amonestació que mai abans havia sofert la potència estadounidenca.

El comerç d'Estats Units amb Àfrica es va elevar a 104.000 milions de dòlars al 2008, és a dir, un augment del 28%, però el comerç de Xina amb Àfrica va escalar fins a 107.000 milions de dòlars. El comerç bilateral Xina-Àfrica es va multiplicar per 50 entre 1980 i 2005, doblant-se només en l'últim decenni (1998-2008).

La doble gira africana, del president Barack Obama al juny de 2009, i de la secretària d'Estat Hillary Clinton dos mesos més tard, a l'agost, així com la inversió massiva de fons filantròpics d'Estats Units, de l'ordre de 90 milions de dòlars en 5 anys, per contribuir al funcionament de 24 think thank d'onze països d'Àfrica (3), evidencien la preocupació d'Estats Units per contenir la penetració xinesa. Un quart de l'abastiment energètic estadounidenc procedirà d'Àfrica durant la propera dècada (2010-2020).

La militarització de la política exterior estadounidenca a Àfrica mitjançant la creació de l'AFRICOM (African command) reflecteix la incapacitat d'Estats Units per gestionar de forma purament econòmica la seva competició amb Xina. En aquesta perspectiva, els estratègies occidentals no dubten en predir un major enfrontament entre Xina i Estats Units pel lideratge mundial, a l'horitzó de l'any 2030.

La hostilitat manifesta d'Israel cap als principals subministradors d'energia a Xina, especialment Iran i Sudan, les relacions de proximitat establertes entre Israel i Abdel Wahed Nur, cap de l'Exèrcit d'Alliberament de Sudan (SLA), en conflicte amb Jartum, amic del ministre d'Assumptes Exteriors francès Bernard Kouchner, constitueixen altres tants obstacles a una apropament diplomàtic israelià a Àfrica, el mateix que l'evolució de l'Islam a l'Àfrica subsahariana podria frenar una mica la progressió israeliana a Àfrica, igual que el seu bel·licisme antipalestí, que hauria beneficiat a Iran, primera potència emergent de l'hemisferi sud que accedirà a l'estatus nuclear, en desafiament al bloqueig occidental.

Abdel Wahed Nur, cap de l'Exèrcit d'Alliberament de Sudan (SLA), que té una oficina de representació a Tel Aviv des de febrer de 2007, per altra banda, ha afirmat sense embats que si arriba al poder a Jartum, instal·larà una ambaixada de Sudan a Israel (4).

Xina s'ha compromès amb una associació militar amb 43 països africans. Principal subministradora d'armes lleugeres a Àfrica, tan als grups armats com als governs, Xina ha instal·lat tres fàbriques al Sudan, prop de Jartum, i dues fàbriques de municions i

armes lleugeres a Zimbabwe i Mali. La cooperació militar inclou el subministrament d'armes i la formació del personal. Els acords d'abastiment de material militar s'han tancat amb Namíbia, Angola, Botswana, Sudan, Eritrea, Zimbabwe, les Comores i la República del Congo.

Xina no va dubtar en vendre a Sudan avions de vigilància F-7 i avions de transport Y-8 en plena guerra civil, durant el període en el que els seus companys petrolers estaven compromesos en l'explotació dels jaciments petrolers de Muglad. Aquestes vendes, generalment, es realitzen mitjançant la North Industry Corporation (NORINCO) i Polytech Industries, la principal firma de venda d'armes de l'exèrcit xinès (5).

En total, Xina dedica el 45% de la seva ajuda al desenvolupament a Àfrica gràcies a una política d'inversió multiforme que ha permès a Àfrica assolir una taxa de creixement de l'ordre del 6%, la més alta dels últims trenta anys. En el terreny dels serveis, Xina ha declarat a vuit Estats africans destins turístics oficials. Xina exporta la seva perícia industrial i la mà d'obra, envia metges i infermeres al continent i forma als funcionaris i als homes de negocis. S'ha compromès a formar a 10.000 executius africans entre 2004 i 2007, un programa que s'afegeix als intercanvis tradicionals ja existents. Des de 1963, més de 15.000 metges xinesos han operat al continent, tractant a més de 180 milions de malalts de SIDA, i s'han enviat més de 5.000 estudiants africans a les universitats xineses.

Àfrica, per culpa d'Occident, és el continent que ha conegut la major desposseïció de la història de la humanitat i segueix servint d'abocador del planeta i de vàlvula d'escapament als seus mals. En la ment dels occidentals, i dels seus aliats israelians, el continent segueix sent un camp d'experimentació privilegiat. A Àfrica es proven els medicaments, com intentava demostrar l'admirable pel·lícula anglesa *El jardiner fidel*.

Àfrica és el continent que destrueix la seva fauna i flora per nodrir diàriament als europeus amb peix fresc, com ens mostra la pel·lícula *El malson de Darwin*, així com els estralls que causa la perca del Nil en els ecosistemes de la conca del llac Victòria. També és Àfrica -tot i que no només- la que fa l'ofici d'abocador de residus tòxics, com va revelar l'escàndol del carregador panameny Probo-Koala a Abidjan (Costa de Marfil) (6). I, finalment, Àfrica és el contenidor de la immigració escollida i dels sinistres ecològics dirigits, el continent del patrimoni artístic saquejat per la creació de grans museus a la glòria de la cultura universal, com és el cas del museu del Quai Branly a França, però als residents de la qual se'ls torna a la seva terra en forma de deixalles de la humanitat.

En aquest context, el que més podria comprometre els esforços d'aproximació entre Israel i Àfrica podria ser la desafortunada elecció de l'emissari israelià per aquesta operació de seducció: Avigdor Liebermann, un ultrafalcó famós per la seva rànica xenofòbia, en realitat descartat de la gestió dels assumptes del món àrab i dels països occidentals en benefici d'Ehud Barak, ministre israelià de Defensa, i l'enviament del qual a Àfrica podria aparèixer com un mal menor, una subcontractació de saldo del continent africà, la senyal d'un menyspreu suprem, un gest que podria ferir més profundament a Àfrica en tant que procedeix d'un país amb un greu passat segregacionista, ignorant per aquest fet per Sud-àfrica, l'autoritat moral del continent.

Referències (II part):

(1) El G20 substituirà al G8 per gestionar els problemes econòmics del planeta i creixerà el poder dels països emergents en el Fons Monetari Internacional (FMI), en detriment dels europeus, en virtut d'un acord tancat el 24 de setembre a Pittsburgh (Estats Units). Per davant de tot, el compromís és una victòria per Xina, primera beneficiària de la reforma de les institucions internacionals. El repartiment dels drets es considera injust: Xina, amb el 3,7% dels drets de vot, té clarament un pes menor que França, 49%, amb una economia una vegada i mitja major, segons les xifres del FMI.

(2) «La République Démocratique du Congo tente d'empêcher le pillage de ses ressources: Manœuvres spéculatives dans un Katanga en pleine reconstruction» (La República Democràtica del Congo intenta impedir el saqueig dels seus recursos: Maniobres especulatives a un Katanga en plena reconstrucció), de Colette Braeckmann a Le Monde diplomatique, juliol de 2008, així com l'estudi de Raf Custers, investigador de la International Peace Information service (IPIS) d'Anvers-Belgique, «l'Afrique révisé ses contrats miniers» (Àfrica revisa els seus contractes miners), aparegut al mateix diari francès a la mateixa data.

(3) El Centre d'Investigació pel Desenvolupament Internacional (CRDI), la Fundació William i Flora Hewlett i la Fundació Bill i Melinda Gates, van anunciar el 12 de maig de 2009 a Dakar la concessió d'una subvenció de 30 milions de dòlars estatunidencs a favor de 24 Think thanks d'Àfrica de l'est i de l'oest. Els tres proveïdors de fons es van comprometre a dedicar 90 milions de dòlars en total. La iniciativa Think thank es preveu com una inversió a llarg termini en un període d'almenys 10 anys. Pels cinc primers anys, el CRDI s'ha compromès a proporcionar 10 milions de dòlars, la Fundació Hewlett 40 milions i la Fundació Gates, igualment, 40 milions de dòlars. Els 24 Think thanks beneficiaris pertanyen als onze països següents:

- Benin, Institut de Recherche Empirique en Economie Politique (IREEP).
- Burkina Faso, Centre d'étude, de documentation et de recherche économique et sociale (CEDRES).
- Etiòpia, Ethiopian Development Research Institute (EDRI) i Ethiopian Economic Association/Ethiopian Economic Policy Research Institute (EEA/EEPRI).
- Ghana, Institute of Economic Affairs (IEA) i Institute of Statistical, Social and Economic Research (ISSER)
- Kenya, Centre for Research and Technology Development (RESTECH Centre), Institute of Economic Affairs (IEA), Institute of Policy Analysis and Research (IPAR) i el Kenya Institute for Public Policy Research and Analysis (KIPPRA).
- Mali, Groupe de recherche en économie appliquée et théorique (GREAT).
- Nigèria, African Institute for Applied Economics (AIAE), Center for the Study of the Economies of Africa (CSEA), Centre for Population and Environmental Development (CPED) i el Nigerian Institute of Social and Economic Research (NISER).
- Uganda, Advocates Coalition for Development and Environment (ACODE), Economic Policy Research Centre (EPRC) i el Makerere Institute of Social Research (MISR).

- Ruanda, Institute of Policy Analysis and Research (IPAR).
- Senegal, Initiative prospective agricole et rurale (IPAR) i Consortium pour la recherche économique et sociale (CRES).
- Tanzània, African Technology Policy Studies (ATPS), Economic and Social Research Foundation (ESRF) i Research on Poverty Alleviation (REPOA).

(4) En una entrevista emesa el 10 d'octubre de 2008 per la cadena de televisió saudita Al-Arabiya, Abdel Wahed Nur, el líder del Moviment d'Alliberament de Sudan, va assegurar que el seu moviment "proclama alt i fort: si arribem al poder, obrirem una ambaixada israeliana a Jartum". Per altra banda, al juliol de 2006 a París, de premsa i corrents, l'escriptor Bernard Henry Lévy i Jack Mamou, ex dirigent de Metges Sense Fronteres, convocaren una conferència sobre Darfur -tres anys després del desencadenament de la guerra destructora d'Israel contra el Líban-, amb la intenció de desviar la opinió pública de les actuacions israelianes a Beirut.

(5) L'évolution des relations de l'Union Européenne et de la Chine avec l'Afrique subsaharienne, de Joel Biova Dorkenoo, Mémoire ILERI – Paris (Institut des Relations Internationales), Octubre de 2008.

(6) Assumpte del Probo-Koala: Els residus petrolers trobats a bord del Probo-Koala que van ser dipositats al 2006 en els abocadors d'Abidjan, Costa de Marfil, causant una desena de morts per enverinament, contenien al voltant de dues tones de sulfur d'hidrògen, un gas mortal en cas de fortes inhalacions, va afirmar el diari britànic The Guardian en la seva edició del dijous 14 de maig de 2009. Un anàlisi efectuat a Holanda sobre una mostra de les aproximadament 500 tones de residus del vaixell a més va revelar la presència d'importants quantitats de sosa càustica. La societat Trafigura, responsable del Probo-Koala, és objecte d'una denúncia col·lectiva presentada per varis milers de ciutadans de Costa de Marfil.